

GroenLinks Rijssen-Holten is een lokale partij die opkomt voor burgers en ondernemers die duurzaam willen wonen, werken en recreëren in een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken.

Nieuwe politiek

In onze gemeente gaan heel veel dingen goed. Voor de toekomst willen we daar graag een bijdrage aan leveren door aandacht te vestigen op wat we lokaal voor elkaar kunnen doen met focus op duurzaamheid en saamhorigheid. Om dit te bereiken denken we in oplossingen en werken we graag samen met onze collega's van andere politieke partijen. Daar hoort ook bij dat we in het algemeen belang bereid zijn om compromissen te sluiten. We voelen ons verantwoordelijk om goed te luisteren en om ook oog te hebben voor de wensen van anderen. Door samenwerking kunnen we nog veel meer goede dingen doen voor alle inwoners en ondernemers in onze gemeente.

2018 - 2022

In ons verkiezingsprogramma hebben we opgeschreven wat we op lange termijn allemaal graag willen bereiken. Onze ambities reiken verder dan we in een raadsperiode van vier jaar kunnen realiseren. Op alle onderwerpen willen we ons met evenveel passie en enthousiasme inzetten. Tegelijk weten we dat we niet alles in één keer kunnen bereiken. Voor de komende raadsperiode hebben we onszelf onder andere de volgende doelen gesteld. Over deze ambities en nog veel meer kunt u lezen in dit verkiezingsprogramma.

- Fonds instellen om historische gevels in het centrum van Holten en Rijssen te herstellen.
- Onderzoek doen om de Toeristenweg op de Sallandse Heuvelrug toeristischer te maken.
- Burgers de mogelijkheid bieden om als 'baas in eigen buurt' beheertaken uit te voeren.

- Plan maken voor het opwekken van schone energie door de gemeente.
- Plan maken voor het gefaseerd verduurzamen van bestaande woningen.
- Voorrang geven aan duurzaam ondernemen.
- Fonds instellen voor het plaatsen van zonnepanelen bij vervanging van asbest daken.

- Een wijkgerichte aanpak opzetten voor zorg, sport en cultuur met ondersteuning van een wijkcoach.
- Regels voor mantelzorg wonen vereenvoudigen.
- Verlagen van de woonlasten voor mensen met een laag inkomen.
- Met een gezamenlijk inspanning mensen ondersteunen om weer aan het werk te komen

Onder voorbehoud van financiering

Soms zijn nieuwe ideeën eenvoudig en betaalbaar, soms tijdrovend en kostbaar. We hechten veel waarde aan een gezonde begrotingsdiscipline. Om alle onderwerpen uit ons programma te kunnen realiseren zullen we in sommige gevallen misschien moeten sparen of onderzoeken of er een Europese of provinciale subsidie beschikbaar is. In geen geval willen we meer geld uitgeven dan we ons kunnen veroorloven. We willen geen tekorten creëren die doorgeschoven worden naar volgende raadsperiodes of naar volgende generaties. Ook willen we niet onbezonnen snijden in lopende uitgaven. We vinden het belangrijk dat iedereen erop kan vertrouwen dat de gemeente reeds gemaakte afspraken nakomt en dat er zorgvuldig met belastinggeld omgegaan wordt. Daarmee geldt dat al onze plannen gerealiseerd kunnen worden onder voorbehoud van financiering.

Schone energie

1 | De gemeente wekt haar eigen schone energie op

Je eigen energie opwekken is niet alleen beter voor ons klimaat, het bespaart ook geld en creëert lokaal werkgelegenheid. Het is goed als de gemeente in haar eigen energiebehoefte kan voorzien. De gemeente kan op haar eigen gebouwen, scholen, sporthallen, buurthuizen en ander vastgoed van de gemeente energie opwekken met zonne-energie, warmtecollectoren, aardwarmte en kleine windturbines die op daken geplaatst kunnen worden. Wat de gemeente tekort komt kan ze inkopen van energiemaatschappijen die in Nederland schone energie opwekken.

2 | Zonnepanelen bij asbest verwijdering

Het verwijderen van een asbest dak is een goede gelegenheid om na te denken over een nieuwe functie. De gemeente kan het voor ondernemers, woningbezitters en boeren aantrekkelijk maken om bij vervanging van het dak zonnepanelen te plaatsen. Dat kan bijvoorbeeld door bovenop de landelijke en provinciale regelingen een gemeentelijke regeling aan te bieden aan eigenaren die meer energie opwekken met zonnepanelen dan ze zelf verbruiken. Via een (lokale) coöperatie kunnen inwoners van onze gemeente en de gemeente vervolgens zelf de extra opgewekte energie afnemen.

3 | Nieuwbouw energie neutraal

We kunnen al lang huizen bouwen zonder gasaansluiting, met goede isolatie, aardwarmte, warmtecollectoren, zonnepanelen en collectieve wijkenergie. De gemeente kan hiervoor zorgen; nu waar mogelijk én overal zodra een gasaansluiting van overheidswege niet langer verplicht is.

4 | Wijkenergie faciliteren

Niet elk huis kan altijd zijn eigen energie opwekken. Dan kan wijkenergie vanuit een vereniging van eigenaren een oplossing zijn. Soms kunnen mensen in een wijk makkelijker gezamenlijk aardwarmte, wind- en zonne-energie opwekken. De gemeente kan hierover adviseren en hierbij faciliteren met expertise en de organisatie van praktische zaken om de drempel te verlagen.

Wonen

5 | Bestaande woningen verduurzamen

Aan ambities voor verduurzaming is geen gebrek. De gemeente kan deze ambities werkelijkheid maken door zinvolle programma's op te zetten om het gasverbruik te verminderen en zelf elektriciteit op te wekken. Bijvoorbeeld voor: isolatie, overstappen op elektrische boilers, warmtecollectoren, aardwarmte en zonnepanelen. Dat is goed voor het klimaat en een lagere energierekening. Een goede planning en wijkgerichte aanpak vormen daarbij de sleutel tot succes. De gemeente kan helpen met goede voorlichting over bestaande landelijke en provinciale regelingen. Aanvullend daarop kan de gemeente zelf ook een regeling beschikbaar stellen; bijvoorbeeld als een woning wordt ontkoppeld van het gasnet of als er meer energie wordt opgewekt dan iemand zelf nodig heeft. Via een corporatie kunnen inwoners van de gemeente of de gemeente zelf die energie vervolgens weer afnemen.

6 | Woonlasten verlagen voor lage inkomens

De OZB belasting voor goedkopere (huur)woningen kunnen omlaag en de grondprijzen voor de bouw van nieuwe sociale huurwoningen kunnen onder voorwaarde van een lagere huurklasse goedkoper beschikbaar gesteld worden aan woningbouwcorporaties. Zo kan de gemeente woningcorporaties en projectontwikkelaars stimuleren om huizen in een lagere prijsklasse te bouwen.

7 | Baas in eigen buurt

Onze collega's in Hellendoorn hebben enkele jaren geleden een nieuw instrument geïntroduceerd waarmee mensen kunnen aankloppen bij gemeenten met een idee om een bestuurlijke taak beter uit te voeren voor het zelfde of minder geld. Daar noemen ze dat "Right to Challenge". Hiermee hebben inwoners van Haarle

bijvoorbeeld het groenonderhoud van de gemeente overgenomen. Onze gemeente kan naar analogie hiervan met het instrument “burgerinitiatief” inwoners de mogelijkheid bieden om samen uiting te geven aan hun manier van wonen. Afhankelijk van de initiatieven kan dit bijvoorbeeld ook winst opleveren op het gebied van sociale zorg en jongerenwerk.

8 | **Woningsplitsing makkelijker maken**

Jaarlijks zijn er boeren die stoppen met hun bedrijf. Dan is het fijn als de boerderij omgevormd kan worden naar twee of meer woningen. De gemeente kan in haar ‘woningbouwprogramma’ meer ruimte geven aan woningsplitsing, zodat het laagdrempeliger wordt voor mensen om in hun eigen buurtgemeenschap te kunnen blijven wonen, zonder de beperkingen die een inwoonsituatie met zich meebrengen. Dit maakt het makkelijker voor mensen om voor familie te zorgen en het biedt ruimte voor andere woonvormen, bijvoorbeeld als drie gezinnen via Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) samen op een terrein willen wonen. De vitaliteit van het buitengebied kan zo behouden blijven.

9 | **Wonen in het groen**

Rijssen-Holten is een groene gemeente, maar dan vooral buiten de bebouwde kom. Open ruimtes in de wijken kunnen ingericht worden als “groene long” in een versteende omgeving. De gemeente kan het groen ook binnen de bebouwde kom uitbreiden, zodat iedereen uiteindelijk in het groen woont. Bij voorkeur wordt dit groen ecologisch beheerd om de biodiversiteit (planten, bijen, vogels, etc.) meer ruimte te geven.

10 | **Winkels in Holten op zondag open**

Steeds meer mensen willen op zondag boodschappen kunnen doen, bijvoorbeeld omdat beide partners doordeweeks werken. Toeristen die van huis uit gewend zijn dat winkels op zondag open zijn, wijken nu uit naar Deventer Colmschate, Heeten of andere plaatsen. De middenstand loopt deze inkomsten mis. Holten wil met haar tijd mee kunnen gaan, ook als Rijssen hier liever nog even mee wacht. De gemeente kan tegemoet komen aan de wensen van winkeliers en inwoners door op zondag (beperkte) openingstijden in Holten mogelijk te maken.

11 | **Drempels voor minder validen wegnemen**

Mensen in een rolstoel ervaren vaker dan nodig is obstakels bij het doen van boodschappen en bij het winkelen. De gemeente kan nagaan waar drempels hinderlijk zijn voor rolstoelen en mensen met een rollator. De gemeente kan de drempels voor minder validen wegnemen.

Werk & ondernemen

12 | **Duurzaam ondernemen voorrang geven**

Steeds meer bedrijven erkennen dat de toekomstige werkgelegenheid te vinden is in de ontwikkeling van duurzame technologie en producten. Met deze wetenschap kan de gemeente in de vergunningverlening voorrang geven aan bedrijven die zich bezig houden met de ontwikkeling van duurzame technologieën en bedrijven die op duurzame wijze producten maken. Door voor deze bedrijven een aantrekkelijk vestigingsklimaat te creëren is de toekomstige werkgelegenheid van onze inwoners het beste gediend.

13 | **Samen aan het werk**

Vanuit saamhorigheid helpen we mensen graag aan werk als zij afhankelijk zijn van een uitkering (WW, WAO, bijstand). Stage, leerwerkplekken, begeleide werkvormen, (om)scholing, vrijwilligerswerk en startersbegeleiding voor ondernemers, kunnen een opmaat zijn naar betaald werk. Om de arbeidsparticipatie verder te stimuleren kan voor mensen die het na de WW of een WAO periode nog niet gelukt is om werk te vinden, passend werk aangeboden worden bij gemeentelijke diensten. Zo kunnen zij weer een werkritme ervaren en zich nuttig voelen. Vanuit een werksituatie nieuw werk vinden vergroot de kans van slagen. Mensen die vanuit de bijstand parttime werk bij de gemeente vervullen kunnen bij wijze van experiment een jaar lang vrijgesteld worden van repressie (vrij bijverdienen met behoud van uitkering zonder sollicitatieplicht). Dit duwtje in de rug kan een stimulans zijn om ook na een jaar betaald werk te blijven doen.

14 | **De gemeente koopt lokaal en duurzaam in**

Het inkoopbeleid van de gemeente kan het beste gericht zijn op lokaal aanbesteden en inkoop volgens duurzaamheidscriteria. Vaste onderhoudstaken, zoals bijvoorbeeld het groenbeheer en de stadsreiniging, kunnen zoveel mogelijk in eigen beheer gedaan worden. Zo groeit de lokale werkgelegenheid en stimuleren we lokaal duurzaam ondernemen. Zo kan bij aanbestedingen bijvoorbeeld gewerkt worden volgens het principe van economisch meest voordelige aanbieder, waarbij extra punten worden gegeven aan lokaal en duurzaam.

15 | **Werken met een handicap**

Niet iedereen is 100% inzetbaar. Mensen zijn nou eenmaal verschillend. De gemeente doet haar best om bedrijven te stimuleren om ook mensen in dienst te nemen die beperkt inzetbaar zijn. Het is belangrijk dat de gemeente oog blijft houden voor deze groep mensen, zodat we altijd als uitgangspunt nemen wat mensen wel kunnen. Mensen met een beperking horen er net zo goed bij als ieder ander. Lokale initiatieven die hiervoor opgezet worden, kunnen door de gemeente ondersteund worden.

16 | **Asbest verwijdering begeleiden**

In 2024 zijn asbestdaken definitief verboden. Hoewel dit de verantwoordelijkheid van huizenbezitters zelf is, kan de gemeente begeleiding bieden om te voorkomen dat ondernemers, woningbezitters en boeren op het laatste moment erachter komen dat ze de financiering niet rond krijgen. De gemeente die een handhavingplicht heeft, kan zo voorkomen dat zij na 2024 boetes moet gaan uitdelen.

17 | **Omschakelen naar biologisch boeren ondersteunen**

Niet alle boeren kunnen meekomen in het opschalen van traditionele landbouw en veehouderij. Ondertussen stijgt de vraag naar biologische producten sneller dan ooit. Omschakelen naar biologisch boeren is lastig en de omschakelperiode in de eerste drie jaar is kostbaar. De gemeente kan boeren helpen met een renteloze lening of andere hulpprogramma's voor overbrugging. Deze hulp kan boeren een alternatief bieden in situaties waarin ze anders door opeenstapelende schaalvergroting toegroeien naar megastallen.

Verkeer & veiligheid

18 | **Winkelstraat Holten verkeersveiliger maken**

Voor voetgangers en auto's is het veiliger als het dorpsplein de Smidsbelt autovrij is. Op een terrasje zitten wordt dan een stuk leuker. De gemeente gaat dit al uitvoeren vanuit het programma Nieuw Hart voor Holten. Het is voor iedereen nog overzichtelijker als de dorpsstraat vanaf de rotonde eenrichtingsverkeer is zonder afslag bij de Albert Hein naar de parkeerplaats. In overleg met de winkeliers kan verder bekeken worden of deze winkelstraat voor het verkeer gesloten kan worden als er markt is of een evenement. De gemeente kan monitoren welke maatregelen nodig zijn om de veiligheid te verbeteren voor voetgangers, fietsers en automobilisten.

19 | **Veiligheid voor kinderen in het verkeer verbeteren**

Kinderen gedragen zich niet altijd voorspelbaar in het verkeer. Op plekken waarvan bekend is dat dit gevaarlijke situaties oplevert, op fietsroutes naar scholen, kan de gemeente in overleg met bewoners praktische oplossingen realiseren. Zowel voor fietsers in het buitengebied als binnen de bebouwde kom. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat verkeerssituaties/ kruispunten aangepast worden of dat er fietsstroken op buitenwegen gemarkeerd worden.

20 | **Bermverharding in buitengebied**

Halfverharding van de bermen in de buitengebieden is veiliger voor het verkeer. Op verzoek van omwonenden kan de gemeente dit aanleggen. De bestaande activiteiten hiervoor kunnen op meerdere plekken voortgezet worden.

21 | **Halfverharding waar dat kan**

Voldoende grondwater is heel belangrijk voor iedereen die water gebruikt; vooral voor agrarische bedrijven. Dat kan door regenwaterafvoeren los te koppelen van het riool en waar mogelijk open halfverharding te gebruiken, met name binnen de bebouwde kom. Bijvoorbeeld op parkeerplaatsen of aan de buitenkant van de weg langs de stoepwand. Zo kan meer regenwater de bodem in en houdt de gemeente het grondwater beter op peil. Bijkomend voordeel is dat er bij hevige regenbuien minder plassen liggen op de weg.

22 | **Laadpalen voor elektrische auto's**

De opmars van de elektrische auto is onomkeerbaar. De behoefte aan laadpalen zal daardoor toenemen. Om als gemeente aantrekkelijk te blijven is het verstandig om op tijd te beginnen met het aanleggen van laadpalen op parkeerplaatsen bij winkelcentra en op sleutelposities in woonwijken.

23 | **Laadpalen voor elektrische fietsen**

Rijssen-Holten staat graag bekend als fietsgemeente. Om ervoor te zorgen dat het toenemende aantal mensen met een elektrische fiets zich ook thuis voelen in onze gemeente, zijn laadpalen voor de fiets onmisbaar in het centrum van Rijssen en Holten. Voor toeristen uit de omgeving wordt het zo ook aantrekkelijker om hier te winkelen of op het terras te zitten.

24 | **Gratis parkeren behouden**

Iedereen wil graag gratis kunnen parkeren. Voor winkeliers is dit zelfs van levensbelang om te kunnen concurreren met online winkelen. De gemeente kan boodschappen doen en winkelen aantrekkelijk houden, door het parkeerbeleid te behouden zoals het nu is.

Recreatie, toerisme en natuur

25 | **Historische stads- & dorpskern herstellen**

De identiteit van een stad of dorp wordt voor een belangrijk deel bepaald door haar centrum. De identiteit en de toeristische aantrekkingskracht van Rijssen en van Holten kunnen vergroot worden door het terugbrengen van de historische gevels in de winkelstraat. Het visitekaartje van Holten is het dorpsplein De Smidsbelt. Voor Rijssen is dat Het Schild. De gemeente kan winkeliers en bewoners helpen om gevels in historische authentieke stijl terug te brengen door hiervoor een fonds in te stellen. Dat geeft ons allemaal iets om trots op te zijn.

26 | **Toeristenweg toeristischer maken**

De Toeristenweg over de Sallandse Heuvelrug is een prachtige weg om sportief en ontspannen te genieten van de natuur. Brommende motoren en lawaaierige auto's verstoren die natuurbeleving. Helaas worden er ook 's nachts veel reeën, vossen, slangen en hagedissen dood gereden.

De Toeristenweg kan gesloten worden met een slagboom. Overdag wordt zo sluipverkeer tegen gegaan. 's Nachts kan de weg gesloten blijven. Toeristen kunnen bijvoorbeeld bij Natuurdiorama in Holten of bij Buitencentrum Sallandse Heuvelrug in Nijverdal een kaartje kopen. De afsluiting van de weg scheelt jaarlijks heel veel dierenlactoffers en brengt de rust terug voor natuurliefhebbers.

De Toeristenweg wordt zo een echte toeristenweg. Dat maakt de Sallandse Heuvelrug nog aantrekkelijker. Mogelijk biedt het zelfs nieuwe kansen voor ondernemers, bijvoorbeeld door de verhuur van elektrische wagentjes, fietsen of een Electro kar voor ouderen en minder validen, zoals de Heideslak in Nijverdal. De mogelijkheden van dit idee en het draagvlak onder inwoners van de gemeente Rijssen-Holten en Nijverdal willen we graag laten onderzoeken. Als we weten wat de wensen en mogelijkheden zijn, kan het uitgevoerd worden.

27 | **Couisselandschap uitbreiden**

Kerkenpaden en klompenpaden die in Twente van oudsher tussen de weilanden door liepen, kunnen hersteld worden in onze gemeente. Mensen in het buitengebied weten vaak nog van vroeger waar die paden liepen. De gemeente kan dit inventariseren. Deze paden vergroten de mogelijkheden om ook buiten de Sallandse

Heuvelrug te wandelen. Door hierlangs geschikte bomen te planten kan een aantrekkelijk coulisselandschap gecreëerd worden. De gemeente kan dit in samenwerking met grondeigenaren mogelijk maken.

28 | **Wandelpaden buiten de bebouwde kom**

Mensen die buitenaf wonen wandelen vaak noodgedwongen over de weg voor een blokje om of om de hond uit te laten. Voor de veiligheid dragen mensen in het donker vaak een fluorescerend vestje. De gemeente kan samen met grondeigenaren waar mogelijk wandelpaden maken. Bijvoorbeeld veilig in de berm langs de weg, maar ook met eerder genoemde kerkenpaden of klompenpaden. Buiten wonen wordt zo aantrekkelijker én veiliger.

29 | **Toeristisch kapitaal behouden**

Rijssen en Holten hebben veel te danken aan de toeristische aantrekkingskracht van de Sallandse Heuvelrug die in heel Nederland bekend is. Daarom is het belangrijk dat we zuinig zijn op dit toeristisch kapitaal. De gemeente kan ervoor waken dat ons toeristisch kapitaal behouden blijft door te voorkomen dat er stukjes van afgesnoept worden voor nieuwe huizen. Het is verstandig dat er op de Sallandse Heuvelrug geen nieuwe huizen bij komen voor tijdelijke en permanente bewoning.

30 | **Natuurbeheer verenigen met recreatie**

De Sallandse Heuvelrug is een uniek natuurgebied met bijzondere diersoorten. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer doen hun best om de diversiteit van soorten te beschermen. Maar ook natuurgebied Overtoom Middelveen, het Twents Reggedal, Hollands Schwarzwald en de Beuseberg zijn van grote waarde. De gemeente kan het natuurbeheer ondersteunen door met de vergunningverlening aan ondernemers ervoor te waken dat de natuurbeleving en de recreatiebehoefte voor deze gebieden goed in evenwicht met elkaar zijn.

31 | **Aandacht voor weidevogels**

Monocultuur en het frequent maaien in het broedseizoen maakt het moeilijk voor weidevogels om te nestelen en jongen groot te brengen. De gemeente kan een actief ruimtelijk weidevogelbeleid voeren. Met een visie op het beheer van ons landelijk buitengebied kan de gemeente bij agrarische bedrijven bewustwording creëren. Het is belangrijk voor boeren om te weten dat de eigen gemeente waardering heeft voor hun inspanningen op weidevogelgebied en dat de gemeente in goede weidevogelgebieden de landbouw graag in stand wil houden.

32 | **Zwerfvuilvanger**

In Rijssen is het een bekend gezicht; de zwerfvuilvangers langs de fietsroutes voor scholieren. In Holten zien we met lede ogen dat veel blikjes en snoepzakjes in de berm belanden. Die komen overigens niet alleen van scholieren, maar ook van andere weggebruikers. We bieden graag alle fietsers de uitdaging aan om hun afval in de zwerfvuil vanger te mikken. Daar willen we er graag nog een aantal van plaatsen.

33 | **Ecologisch bermbeheer**

Een aantal grasvelden en bepaalde bermen in de gemeente gaan ecologisch beheerd worden. Er wordt minder vaak gemaaid. Zo ontstaat er op den duur een meer natuurlijke begroeiing. Dat is goed voor onder andere bijen en andere insecten die weer voeding zijn voor bijvoorbeeld kikkers en vleermuizen. Het is goed als bermen op meer plaatsen ecologisch beheerd worden. Afgezien van de lagere kosten voor bermbeheer, levert het een rijkere planten- en dierenleven op.

Sport en cultuur

34 | **Sporten toegankelijk houden**

Sporten is gezond en samen sporten verbindt. Het verenigingsleven creëert saamhorigheid en stimuleert de eigen verantwoordelijkheid. De gemeente kan met de inzet op breedtesport wijkgericht mensen stimuleren om mee te doen met sportevenementen en zich aan te sluiten bij sportverenigingen. Zij kan zich hierbij in het bijzonder richten op gezinnen die moeten rondkomen van een sociaal minimum, zodat ook deze kinderen de kans krijgen om te sporten. Bijvoorbeeld door aansluiting te zoeken bij het Jeugd sportfonds.

35 | **Sportevenementen koesteren**

De Triatlon Holten, de Diepe Hel Holterbergloop, de Rijsserbergloop én de de Ronde van Overijssel met start en finish in Rijssen staan in de wijde omgeving bekend. Deze evenementen zijn vervlochten met de gemeente. Daarnaast zijn er nog de wandelvierdaagse, Triatlon Rijssen, de Bevrijdingsloop, Theo de Rooy Classic, wielervedstrijden, ATB-tochten en hardloop evenementen met een open inschrijving en veel deelname. Het is belangrijk dat de gemeente deze evenementen blijft ondersteunen en open staat voor nieuwe initiatieven die kunnen uitgroeien tot nieuwe tradities.

36 | **Zwembaden goed onderhouden**

Voor een relatief kleine gemeente kunnen we er trots op zijn dat we twee zwembaden hebben. Veel mensen hebben daar plezier van. We willen net als iedereen graag dat de zwembaden in Rijssen en in Holten goed onderhouden worden, zodat ze veilig blijven en we er nog lang van kunnen genieten.

37 | **Bibliotheken open houden**

De bibliotheken in Rijssen en Holten vervullen een belangrijke functie voor jong en oud. Veel informatie is op internet te vinden, maar je kunt er geen boek lenen. En als je echt iets wilt weten is een bibliotheek vaak onmisbaar, bijvoorbeeld voor actuele informatie, educatie, cultuur en erfgoed. Voor het basis- en voortgezet onderwijs vervullen bibliotheken een sleutelrol in leesvaardigheid en persoonlijke ontwikkeling. Het is belangrijk om de bibliotheek betaalbaar en toegankelijk te houden voor iedereen.

38 | **Kulturhus Holten en Parkgebouw Rijssen koesteren**

Het Parkgebouw en het Kulturhus zijn het kloppend hart van onze gemeenschap met belangrijke en niet meer weg te denken sociale functies, zoals de bibliotheek, theater, muziekoptredens en film. Veel mensen ontmoeten elkaar hier en vinden hier de ruimte voor kleinschalige lokale bijeenkomsten en evenementen. Het is goed als de gemeente zich blijft inzetten voor het behoud en de toekomstige ontwikkeling van deze voorzieningen.

39 | **Lokale kunstenaars ondersteunen**

Jezelf creatief uiten is een waardevolle manier voor mensen om zichzelf te kunnen ontplooiën. De gemeente kan lokale kunstenaars ondersteunen door ruimte te bieden voor exposities, bijvoorbeeld in het Kulturhus of Parkgebouw. Daarnaast kan de gemeente, bijvoorbeeld met hulp van een wijkcoach, verenigingen zoals de VHBK ondersteunen bij de organisatie van kunstmarkten en andere lokale culturele activiteiten.

40 | **Muziekonderwijs ondersteunen**

Muziekonderwijs is niet zo vanzelfsprekend als bijvoorbeeld sportonderwijs. De gemeente kan hier oog voor hebben en basisscholen ondersteunen die aandacht willen geven aan muziekonderwijs. Bijvoorbeeld met een muziekinstrument leensysteem dat samen het Muziek Onderwijs Centrum en anderen muziekgezelschappen opgezet kan worden.

Onderwijs, zorg & emancipatie

41 | **Wijkgerichte aanpak voor zorg, sport en cultuur**

De meeste mensen hebben een goede binding met hun directe omgeving; hun buurt of hun wijk. Om de sociale binding goed te houden en te versterken, helpt een wijkgerichte aanpak. De gemeente kan een wijkcoach aanstellen die als vraagbaak fungeert voor mensen die hulp willen voor het verbeteren van de eigen leefomgeving. Wijkteams kunnen ondersteuning bieden aan individuele burgers, buurten, verenigingen, clubs en organisaties. Samen met wijkverpleegkundigen kunnen zij een belangrijke signaalfunctie vervullen. Zorgbehoeften zoals bijvoorbeeld het tegengaan van eenzaamheid, ondersteuning bij beginnende dementie, voorzieningen voor langer thuis wonen en mantelzorgondersteuning, komen zo sneller in beeld. De wijkcoach kan ook actie ondernemen om de onderlinge samenhang in de wijk te vergroten door het bijvoorbeeld initiatieven voor activiteiten van burgers te ondersteunen voor het organiseren van activiteiten.

42 | Jongerenraad

We vinden allemaal dat de jeugd ook een stem heeft. Laten we hen die geven. In de gemeente Hilversum denken kinderen actief mee over het beleid en de inrichting van hun gemeente. Daar hebben ze een kinderraad, waar vertegenwoordigers van alle scholen in begrijpelijke taal kunnen meepraten. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeenteraad. Onze gemeente kan naar analogie hiervan een jongerenraad instellen voor kinderen van 12 tot 18 jaar om hen mee te laten praten over onderwerpen die zij belangrijk vinden.

43 | Jeugdzorg toegankelijker maken

Kinderen en gezinnen met psychosociale problemen die hulp nodig hebben, hebben recht op zorg op maat die rekening houdt met ieders mogelijkheden en beperkingen. De invulling van de jeugdzorg wordt uitgevoerd door betrouwbare en gekwalificeerde zorgaanbieders, die de school en de gemeente kunnen betrekken bij het oplossen van problemen. Voor deze kwetsbare groep is het van belang dat formulieren en procedures begrijpelijk zijn om de drempel tot het inschakelen van hulp niet onnodig te verhogen.

44 | Mantelzorg wonen faciliteren

Om mensen in de gelegenheid te stellen om mantelzorg te verlenen aan hun ouders of andere hulpbehoevende familie, is het fijn als daar ruimte voor wordt gegeven. De gemeente kan een mantelzorgwoning op eigen terrein toestaan, zoals dat ook in andere gemeenten gebeurt.

45 | Gelijkwaardigheid bevorderen

Landelijk is er veel aandacht voor LHBT-ers. Hoewel we gelijkwaardig als vanzelfsprekend zien, ervaren homo's lesbiënnes, biseksuele en transgenders nog vaak dat ze anders bekeken en behandeld worden. De gemeente kan niet veranderen hoe mensen over anderen denken, maar de gemeente kan wel laten zien dat zij zelf geen onderscheid maakt en dat zij al haar inwoners en ambtenaren gelijk behandelt. Het is goed als de gemeente intern nagaat of LHBT-ers binnen al haar diensten en aanverwante diensten dezelfde gelijkwaardigheid genieten én het is goed als de gemeente actief voorlichting geeft. Als blijkt dat het nodig is, kan de gemeente haar beleid bijstellen.

46 | Breed onderwijsaanbod en passend onderwijs

Het is belangrijk dat elk kind het onderwijs krijgt dat past bij zijn ontwikkelingsmogelijkheden. Een breed onderwijsaanbod zorgt ervoor dat ieder kind een vak kan leren. In Rijssen zijn gelukkig al ruime mogelijkheden bij het ROC. Het is goed om te blijven monitoren welke behoeften er zijn. De gemeente doet er goed aan om in gesprek te blijven met de scholen, zodat niemand buiten de boot valt en iedereen met een diploma op zak de arbeidsmarkt op kan.

47 | Welzijnswerk blijven ondersteunen

Het belang van welzijnswerk wordt snel onderschat en tegelijkertijd hoogst gewaardeerd door degenen die ervan afhankelijk zijn. Zo vervult bijvoorbeeld welzijnsorganisatie ViaVie Welzijn een sleutelrol voor ouderen, vrijwilligerswerk, wijkgericht werken en ondersteuning bij taalonderwijs aan bijvoorbeeld laaggeletterden en en integratie van vluchtelingen. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol bij de organisatie. De gemeente is blij met de taken die de welzijnsorganisaties uitvoeren. Daarom is het goed om erop te letten dat er voldoende middelen beschikbaar blijven om te voorzien in de behoefte aan welzijnswerk.

Mist u iets?

Heeft u zelf ook een goed idee? Geef het door aan rijssen-holten@groenlinks.nl